

16/1982. (IV. 22.) MT rendelet

az árvízi szükségtározókról

A lakosság életének és javainak, valamint a népgazdasági vagyonnak az árvizek kártételei elleni fokozottabb védelme érdekében a Minisztertanács a következőket rendeli.

1. § (1) Abban az árvízvédelmi térségben (öblözetben), amelyben az árvízvédelmi művek az árvizek kellő biztonsággal történő levezetésére nem alkalmasak, árvízi szükségtározót (a továbbiakban: szükségtározó) lehet kijelölni, ha ezt a települések, illetőleg a lakó- és ipartelepek vagy mezőgazdasági üzemek megóvása indokolja.

(2) Azokat az árvízvédelmi térségeket (öblözeteket), amelyekben szükségtározót kell kijelölni, a környezetvédelmi és vízügyi miniszter határozza meg.

2. § (1) A meghatározott árvízvédelmi térségen (öblözetben) belül a szükségtározó területét a területileg illetékes első fokú vízügyi felügyelet jelöli ki. Ha a szükségtározó kialakítása céljából vízáteresztőmű épül, a tározó területét a vízáteresztőmű vízjogi létesítési engedélyezési eljárása során kell kijelölni.

(2) A szükségtározót a meghatározott árvízvédelmi térségben (öblözetben) lehetőleg nem lakott, üzemekkel be nem telepített, a mező- és erdőgazdasági hasznosítás szempontjából gyengébb minőségű területen kell kijelölni.

3. § (1) Ha a szükségtározó területéről épület, építmény, létesítmény eltávolítása szükséges, a területileg illetékes környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság

a) a nem állami tulajdonban levő ingatlan kisajátítását kérheti,

b) állami és szövetkezeti tulajdonban levő épület, építmény vagy létesítmény esetén a kezelő szervnél, illetőleg a szövetkezetenél az eltávolítás (áttelepítés) végett szükséges intézkedés megtételét kezdeményezheti.

(2) Az (1) bekezdés b) pontjának esetében az épület, építmény vagy létesítmény eltávolításával, illetőleg áttelepítésével felmerülő költségek a környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságot terhelik.

4. § (1) A területfelhasználás engedélyezésére jogosult építésügyi hatóság a szükségtározó tervezett területére - a vízügyi felügyelet megkeresése alapján, az abban meghatározott mértékben, a szükségtározó kijelölésének időpontjáig, de legfeljebb ötévi időtartamra - telekalakítási és építési tilalmat (korlátozást) rendel el.

(2) A szükségtározó céljára kijelölt területen bármilyen épületet, építményt vagy létesítményt elhelyezni, erre a területre területfelhasználás és építési (létesítési) engedélyt adni csak a vízügyi felügyelet hozzájárulásával, illetőleg az általa tett előírások (kikötések) érvényesítésével szabad.

(3) A telekalakítási és építési tilalmat (korlátozást), valamint a szükségtározó kijelölését az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyezni.

5. § (1) A szükségtározó igénybevétele a környezetvédelmi és vízügyi miniszter, illetőleg az árvízvédelmi kormánybiztos esetenként engedélyezi vagy rendeli el.

(2) Ha a szükségtározó igénybevétele - a védőművek megnyitásával (átvágásával) annak elárasztása - az árvízvédekezés során előreláthatólag szükségessé válik, az elárasztás várható időpontjáról az érdekelteket a szükségtározó területén levő javaik mentése, a károk csökkentése érdekében, - a helyben szokásos módon - az árvízvédekezés önkormányzati államigazgatási feladatait ellátó jegyző, illetőleg az árvízvédekezési területi bizottság [32/1964. (XII. 13.) Korm. rend. 84. § (2) bek. és 87. §] értesíti.

(3) A szükségtározóban elhelyezett víznek a befogadóba történő szabályozott visszavezetéséről - amint annak lehetősége megnyílt - a környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság köteles gondoskodni.

6. § (1) A szükségtározó igénybevételeből eredő kárért az előntött területen levő ingatlan kezelőjének (használójának, tulajdonosának) kártalanítás jár, amelynek megtérítésére a területileg illetékes környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság köteles.

(2) Nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amely a károsultnak biztosítási szerződés alapján megtérül.

(3) Nem jár kártalanítás az olyan javakban keletkezett kárért, amelyeket a 4. § (1) bekezdése alapján elrendelt tilalom (korlátozás) ellenére, vagy a vízügyi felügyeletnek a 4. § (2) bekezdésében előírt hozzájárulása nélkül, illetőleg előírásától (kikötésétől) eltérően létesítettek a szükségtározó területén.

7. § (1) Mezőgazdasági művelés alatt álló területeken a növénytermelésben és a gyepgazdálkodásban keletkezett kárért járó kártalanítás mértéke a következő:

a) a károsodott növényfajnak, gypnek, illetőleg - ha a terület az elöntés miatt nem volt művelhető - a művelési ágának elöntési kártól mentes előző három évi, egy hektárra jutó termelői, ennek hiányában értékesítési, illetőleg nyilvántartási áron számított átlagos üzemi hozamértéke, csökkentve az elöntés miatt elmaradt ráfordítás - ugyanazon három év átlagában számított - közvetlen költségeivel;

b) a talajjavítás és talajvédelem körében kizárólag az üzemi meliorációs művek és műtárgyak (pl. vízelvezető művek) helyreállítási költsége.

(2) Nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amelyet a károsult abban az évben mezőgazdasági hasznosítással pótol, illetőleg pótolhatott volna.

8. § (1) A szükségtározó igénybevételevel bekövetkezett károkat az Állami Biztosító méri fel.

(2) A szükségtározó igénybevétele miatt károsult magánszemélyt - a kártalanításon felül - megilletik mindazok a kedvezmények, illetőleg juttatások (pl. építési hitel), amelyek jogszabály alapján árvíz kár esetén járnak a károsultnak.

9. § (1) Ha a szükségtározó az árvízvédelmi művek fejlesztése folytán, vagy egyéb okból feleslegessé válik, megszüntetését - a környezetvédelmi és vízügyi miniszter utasítására, illetőleg hozzájárulásával - a területileg illetékes vízügyi felügyelet határozattal rendeli el.

(2) A 4. § (2) bekezdése alapján elrendelt tilalmakat (korlátozásokat) az építésügyi hatóság a szükségtározó megszüntetését követő 30 napon belül köteles feloldani.

10. § Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.